

Sygn. akt II K 430/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie w II Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Grzegorz Woźniak

Protokolant: Arleta Agata

przy udziale oskarżyciela posiłkowego S. C.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3.11.2017 r.

sprawy przeciwko

M. S. urodz. (...)

w W.

syna L. i B. z d. D.

oskarżonego o to, że: w dniu 25 lutego 2015 r. w L. w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w L. z dnia 30 lipca 2013 r. o sygnaturze (...) uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela S. C., przez to, że pozornie obciążył poprzez zbycie zagrożonych zajęciem udziałów w spółce (...) Spółka z o.o., stanowiących składniki jego majątku,

tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k.

orzeka

I. Uznaje oskarżonego M. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 300 § 2 k.k. i za to na mocy powołanego przepisu wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego zwrot kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie w kwocie 1.328 (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia osiem) złotych i 40 (czterdzieści) groszy.

III. Na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. oraz art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych w kwocie 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych.

Sygn. akt II K 430/17

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd, na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego podczas rozprawy głównej, ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 30 lipca 2013 r., sygn. akt (...), oskarżony M. S. został zobowiązany do zapłaty na rzecz S. C. kwoty 24.557,30 złotych oraz kwoty 3.646 złotych tytułem kosztów procesowych. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 15 grudnia 2014 r. Pokrzywdzony wystąpił do Komornika L. C. w dniu 13 lutego 2015 r. o wyegzekwowanie całej należności, zlecił przeprowadzenie egzekucji z ruchomości, wynagrodzenia za pracę, rachunków bankowych, wierzytelności, innych prawa majątkowych, innego majątku dłużnika, ustalonego przez Komornika oraz zlecił poszukiwanie tego majątku, celem wyegzekwowania należności. W dniu 16 lutego 2015 r. Komornik zawiadomił oskarżonego o wszczęciu egzekucji i wezwał go do uregulowania zadłużenia. Oskarżony odebrał to pismo w dniu 24 lutego 2015 r. Jednym ze składników majątku oskarżonego było 4.000 udziałów spółki (...) Sp. z o.o. o wartości nominalnej 400.000 złotych.

Dowód:

- odpis wyroku (k.43),
- pisma Komornika (k.46,47),
- potwierdzenie odbioru (k.90),
- zeznania S. C. (k. 15,592-593),
- zeznania L. C. (k.218-219,593),
- częściowo wyjaśnienia oskarżonego (k.529,536-537,592,594).

Oskarżony w dniu 25 lutego 2015 r. zawarł umowę zbycia 3.700 udziałów spółki (...) Sp. z o.o. za kwotę 100.000 złotych. Oskarżony odebrał tę kwotę w dniu 27 lutego 2015 r., a mimo tego nie spłacił należności wobec wierzyciela S. C. w żadnej części. Poprzez zbycie tych udziałów oskarżony uszczuplił możliwość zaspokojenia wierzytelności wobec S. C.. Dopiero od grudnia 2016 r. oskarżony podjął spłatę należności ww. wierzyciela, wpłacając na rachunek Komornika kwoty od 250 złotych do 4.000 złotych miesięcznie, łącznie wpłacił kwotę 10.131,98 złotych do dnia 27.10.2017 r.

Dowód:

- umowa (k.231-232),
- pokwitowanie wpłaty (k.235),
- zeznania S. C. (k. 15,592-593),
- zeznania L. C. (k.218-219,593),
- częściowo wyjaśnienia oskarżonego (k.529,536-537,592,594),
- pismo oskarżonego (k.377).

Oskarżony podczas postępowania przygotowawczego w trakcie pierwszego przesłuchania nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił złożenia wyjaśnień (k.529). Podczas kolejnego przesłuchania (k.536-537) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia. Stwierdził w nich, że w dniu 17 maja 2017 r. odkupił udziały w firmie (...). Sprzedaż tych udziałów była dla niego niezbędna w tamtym okresie, gdyż zapewniała mu możliwość egzystencji, dała też możliwość późniejszych wpłat. Komornik nie zajął jego udziałów ww. Spółce. Uważa, że zawiadomienie o przestępstwie było zemstą na nim. Podczas rozprawy również nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu (k.592) i złożył wyjaśnienia (k.594). Stwierdził, że na dzień sprzedaży przedmiotowych udziałów posiadał również udziały w innych spółkach i mieszkania. Mieszkania były obciążone hipotekami, ale należności były generalnie spłacone. Ponadto niewiele wówczas zarabiał i sprzedaż udziałów była potrzebna, by uzyskać pieniądze na zaspokojenie potrzeb członków rodziny. Pokrzywdzony nie chciał się zgodzić na

jego warunki ugodowego rozwiązania sporu. Komornik zajął 250 udziałów, których nie sprzedał. Jednak Komornik nie przystąpił do zbycia tych udziałów, natomiast on podjął spłatę należności dobrowolnie. Spółka, której udziały zbył D. K. była spółką handlową, w tamtym czasie nie prowadziła działalności. Dzięki uzyskanym środkom pieniężnym w 2015 r. mógł w 2017 r. przystąpić do spłaty należności wierzyciela. Uzyskana kwota 100.000 złotych została przeznaczona na pokrycie kosztów utrzymania jego rodziny i pozwoliła mu uzyskać płynność finansową, a następnie podjąć spłatę wierzytelności.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego w części, w której podał, że toczyło się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne, w toku którego zbył udziały w spółce handlowej, a następnie przystąpił do częściowej spłaty należności. Ta część wyjaśnień oskarżonego nie budzi wątpliwości, gdyż znajduje potwierdzenie w zeznaniach oskarżyciela posiłkowego (k.15,592-593) i treści umowy sprzedaży udziałów (k.231-232). Nie zasługuje na wiarę ta część wyjaśnień oskarżonego, z której wynika, że mógł sprzedać przedmiotowe udziały i nie miało to żadnego znaczenia dla zaspokojenia należności oskarżyciela posiłkowego. Wyjaśnienia oskarżonego w tej części nie zasługują na wiarę, gdyż są nielogiczne i sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Po pierwsze wobec oskarżonego wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne (k.41), a Komornik zawiadomił go o wszczęciu egzekucji (k.46,90). Oskarżony od tego momentu nie mógł pozbyć się składników swego majątku, gdyż powinien w pierwszej kolejności zaspokoić swego wierzyciela. Ponadto należność wierzyciela wynosiła łącznie 29.403,30 złotych (k.43), po wszczęciu postępowania egzekucyjnego ta należność zwiększyła się o kwotę 5.278,35 złotych, osiągając łącznie kwotę 34.681,65 złotych (k.46). Po uzyskaniu kwoty 100.000 złotych oskarżonego było stać na wydatek tej kwoty, gdyż na zaspokojenie potrzeb życiowych członków rodziny pozostawało mu 65.318,35 złotych. Kwota ta pozwalała na zaspokojenie potrzeb życiowych członków najbliższej rodziny przez okres co najmniej roku, przy uwzględnieniu, że potrzeby te powinny być ograniczone do faktycznej sytuacji oskarżonego, związanej z uzyskiwaniem dochodów w niewielkiej kwocie i zapewnienia konieczności spłaty wierzycieli.

Oskarżyciel posiłkowy S. C. zeznał w toku postępowania przygotowawczego (k.15), iż w dniu 30 lipca 2013 r. zapadł wyrok, w którym Sąd zasądził na jego rzecz od oskarżonego kwotę ponad 24.000 złotych, w dniu 15 grudnia 2014 r. wyrok ten uprawomocnił się. Wystąpił do Komornika o przymusowe wykonanie należności, ale oskarżony w dniu 25 lutego 2015 r. zbył udziały w spółce handlowej za 100.000 złotych. Egzekucja komornicza była nieskuteczna, co wynikało z działania oskarżonego. Podczas rozprawy zeznał (k.592v-593), iż oskarżony był mu winien kwotę około 25.000 złotych i zlecił egzekucję kancelarii prawnej. Otrzymywał częściowe wpłaty, choć się na to nie zgodził. Nie wie jakie składniki majątku oskarżonego zostały zajęte lub zlicytowane. W toku egzekucji oskarżony zbył udziały, które przedstawiły wartość około 400.000 złotych. Oskarżony korzystał z pieniędzy, które powinien mu zwrócić przez kilka lat.

Sąd dał wiarę zeznaniom oskarżyciela posiłkowego, gdyż są rzeczowe, logiczne i znajdują potwierdzenie w wiarygodnej części wyjaśnień oskarżonego, zeznaniach L. C. (k.218-219,593), odpisie wyroku (k.43), piśmie Komornika (k.46,47) i umowie sprzedaży udziałów (k.231-232).

Świadek L. C. zeznał w postępowaniu przygotowawczym (k.218-219), że prowadził jako komornik postępowanie egzekucyjne wobec oskarżonego, zawiadomił go o wszczęciu egzekucji, postępował zgodnie z wnioskiem wierzyciela, ale wyegzekwował jedynie 50 złotych. W toku egzekucji powziął wiadomość, że oskarżony zbył udziały w spółce (...). Wierzyciel wystąpił o wyjawienie majątku dłużnika i o zawieszenie postępowania egzekucyjnego, w związku z czym postępowanie to zostało zawieszona. Podczas rozprawy zeznał (k.593), iż prowadził egzekucję należności oskarżonego wobec oskarżyciela posiłkowego, zajął majątek oskarżonego, w tym udziały w spółce handlowej. Egzekucja jest częściowo skuteczna, należności nie pochodzą ze sprzedaży udziałów. Sprzedaż udziałów w trakcie egzekucji przebiega kilkusetapowo i jest skomplikowana.

Zeznania tego świadka zasługują na wiarę, gdyż są rzeczowe, logiczne i znajdują potwierdzenie w wiarygodnej części wyjaśnień oskarżonego, zeznaniach oskarżyciela posiłkowego, odpisie wyroku (k.43), piśmie Komornika (k.46,47) i umowie sprzedaży udziałów (k.231-232).

Zgromadzony materiał dowodowy w postaci dokumentów wymienionych na k. 594 został sporządzony przez powołane do tego osoby, poszczególne dokumenty były sporządzone obiektywnie i nie zachodzą wątpliwości odnośnie ich autentyczności. Uwzględniając powyższe, dokumenty te stały się podstawą ustaleń faktycznych w sprawie.

Ustalony stan faktyczny tworzy spójną, logiczną całość, poszczególne wiarygodne dowody wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają. Na podstawie tego stanu faktycznego wina i okoliczności popełnienia przestępstw przypisanych oskarżonemu nie budzą wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Oskarżony został zobowiązany na podstawie prawomocnego wyroku sądowego do uiszczenia na rzecz pokrzywdzonego kwoty 24.557,30 złotych oraz kwoty 3.646 złotych tytułem kosztów procesowych, a po uprawomocnieniu się wyroku w dniu 15 grudnia 2014 r. ponadto kwoty 1.200 złotych (odpis wyroku z k. 43). Oskarżony nie przystąpił do zwrotu należności dobrowolnie i pokrzywdzony wystąpił do Komornika L. C. w dniu 13 lutego 2015 r. o wyegzekwowanie całej należności. W dniu 16 lutego 2015 r. Komornik zawiadomił oskarżonego o wszczęciu egzekucji i wezwał do uregulowania zadłużenia, ten odebrał to pismo w dniu 24 lutego 2015 r. (k.46,47,90). W postępowaniu egzekucyjnym, zgodnie z treścią art. 799 § 1 k.p.c., wniosek o wszczęcie egzekucji umożliwia prowadzenie egzekucji według wszystkich dopuszczalnych sposobów, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości, co wymaga odrębnego wniosku. Ponadto przepis art. 803 k.p.c. przewiduje zasadę prowadzenia egzekucji ze wszystkich części majątku dłużnika, chyba że tytuł wykonawczy przewidywałby ograniczenia. Zgodnie z wnioskiem wierzyciela Komornik przystąpił do zajęcia ruchomości oskarżonego, wynagrodzenia za pracę, rachunków bankowych i wierzytelności oskarżonego oraz innych należnych mu praw majątkowych. Oskarżony zlekceważył treść prawomocnego wyroku i zbył w dniu 25 lutego 2015 r. 3.700 udziałów w Spółce (...). Oskarżony uczynił tak dzień po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Celem działania oskarżonego było uniemożliwienie zaspokojenia jej wierzyciela, poprzez uczynienie niedostępnym dla wierzyciela prawa majątkowego, które mu przysługiwało. Oskarżony działał w celu udaremnienia zaspokojenia wierzytelności wynikającej z prawomocnego orzeczenia sądowego. Ponadto obciążenie to było pozorowane, a nie faktyczne, gdyż oskarżony zbył udziały za kwotę 100.000 złotych (por. k. 231-232), a odkupił za kwotę 80.000 złotych (k.538-540). Wynika z tego jednoznacznie, że te dwie transakcje sprzedaży nie opierały się na faktycznych umowach cywilnych, w szczególności cena tych udziałów nie uwzględniała ich faktycznej wartości. Umowa z dnia 25 lutego 2015 r. była niewątpliwie pozornym przeniesieniem uprawnień związanych z ww. udziałami i miała na celu jedynie zapobieżenie zajęcia ich przez Komornika. Zatem czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w art. 300 § 2 k.k. (por. „Kodeks Karny z komentarzem” pod red. M. Bojarskiego, Wyd. Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2004 r., s. 828).

W działaniach oskarżonego można wyróżnić trzy karygodne zachowania:

1) potraktowanie wyroku sądowego jak „bezwartościowego papieru”. Wyrok sądowy zapadł po rozprawie sądowej, podczas której Sąd badał zasadność roszczenia pokrzywdzonego, a następnie Sąd Odwoławczy rozpoznał apelację oskarżonego (k.43). Roszczenie pokrzywdzonego dotyczyło zatem faktycznych zdarzeń gospodarczych. Oskarżony powinien jedynie zwrócić pokrzywdzonemu to, co mu się słusznie należało. Tymczasem oskarżony traktował pokrzywdzonego jak natręta, który domaga się od niego spłaty należności, a on proponował ugodowe rozstrzygnięcie sporu, przy czym jego propozycja była rażąco nieadekwatna dla interesów pokrzywdzonego (por. pisma z k. 488 i 489),

2) zbycie 3.700 udziałów w Spółce (...) nazajutrz po powzięciu wiadomości o wszczęciu egzekucji (por. k. 46,47,90). Oskarżony wiedział, że udziały te stanowiły wartościowy składnik jego mienia, przynajmniej hipotetycznie i po zajęcia ich przez Komornika nie mógłby ich zbyć. Zbycie ich stanowiło rażące lekceważenie obowiązków dłużnika i zasad postępowania egzekucyjnego,

3) uchylenie się od spłaty należności oskarżyciela posiłkowego po uzyskaniu kwoty 100.000 złotych, która wystarczała aż nadto do spłaty całości zobowiązania oskarżonego. Oskarżony mógł w całości spłacić należność pokrzywdzonego, mógłby wówczas dysponować kwotą 65.318,35 złotych, która wynika z pomniejszenia należności uzyskanej za

sprzedaż udziałów za kwotę 100.000 złotych (por. k.235) o kwotę 34.681,65 złotych (wynikającą z łącznej kwoty dochodzonej przez Komornika - k.46). Kwota ta pozwalała na zaspokojenie potrzeb życiowych członków oskarżonego i podjęcie przez niego działań gospodarczych zapewniających stałe dochody.

Należy zwrócić uwagę, że oskarżony w toku postępowania egzekucyjnego nie mógł decydować o tym, czy określonego wierzyciela zaspokoi i w jakiej części. Oskarżony powinien był zaspokoić S. C., a następnie kolejnych wierzycieli (por. k.147). Natomiast jeśli prowadzona przez niego działalność gospodarcza była nieefektywna i nie przynosiła dochodów powinien ją zakończyć lub zawiesić i podjąć zatrudnienie gwarantujące dochody pozwalające na zaspokojenie wierzycieli i zapewnienie utrzymania członkom rodziny.

Stopień społecznej szkodliwości czynu był znaczny i zachowanie oskarżonego zasługuje na potępienie i dezaprobatę. Należy bowiem zwrócić uwagę, że poprzez zbycie udziałów możliwość zaspokojenia roszczenia pokrzywdzonego została znacznie ograniczona, a oskarżony rażąco okazał lekceważenie dla zasad egzekucji sądowej.

Stopień winy był również znaczny, gdyż oskarżony działał umyślnie z zamiarem uchylenia się od skutków finansowych swojej czynności cywilnoprawnej, a jednocześnie oskarżony rażąco naruszył zasady postępowania egzekucyjnego.

Oskarżony ma 42 lata, jest żonaty, zdobył wykształcenie średnie, ma na utrzymaniu żonę i troje dzieci, pracuje jako handlowiec i zarabia około 2.000 złotych miesięcznie (oświadczenie z k.528), nie był karany (k.573).

Kara powinna przekonać oskarżonego i ogół społeczeństwa, że popełnianie przestępstw nie jest opłacalne i zamiast spodziewanych korzyści przynosi dolegliwości i ewentualnie konieczność naprawienia wyrządzonej szkody. Celem kary jest również kształtowanie w społeczeństwie szacunku dla norm prawnych i słusznym interesów innych osób oraz wskazywanie, że reguły współżycia społecznego wykluczają dokonywanie podstępnych zabiegów mających na celu uszczuplenie zaspokojenia wymagalnych należności wierzycieli.

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, okazane przez oskarżonego lekceważenie porządku prawnego, cele wychowawcze i poprawcze wobec oskarżonego oraz właściwości i warunki osobiste oskarżonego, Sąd uznał, że karą adekwatną i sprawiedliwą powinna być kara 6 miesięcy pozbawienia wolności. Należy podkreślić, że oskarżony mógł zaspokoić należność oskarżyciela posiłkowego, a byłaby to istotna okoliczność łagodząca. Kara ta powinna również wpłynąć na innych dłużników, którzy znajdują się w podobnej sytuacji do oskarżonego i uświadomić im, że udaremnianie egzekucji prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego nie pozostaje bezkarne. Nie można przyzwolić na to, by oskarżony miał uniknąć kary uwzględniając jego stanowisko, że w razie skazania nie będzie mógł prowadzić działalności gospodarczej i w konsekwencji nie zaspokoi należności pokrzywdzonego (por. wyjaśnienia oskarżonego z k. 536). Wymierzenie oskarżonemu kary jest konsekwencją lekceważenia przez niego porządku prawnego i udaremnienia zaspokojenia wierzyciela. W tej sytuacji faktyczne i pełne uregulowanie należności wobec oskarżyciela posiłkowego mogłoby być ewentualnie okolicznością łagodzącą. Tymczasem oskarżony do dnia 27.10.2017 r. spłacił jedynie 10.131,98 zł (k.577), z czego pokrzywdzony otrzymał jedynie około 7.000 złotych (zeznania oskarżyciela posiłkowego z k.793). Zatem należność pokrzywdzonego po prawie 3 latach od uprawomocnienia się wyroku została zaspokojona w około 1/5 części (por. k. 46).

Warunkowe zawieszenie wykonania kary, na podstawie art. 69 § 1 k.k., jest wobec oskarżonego możliwe, gdyż nie był on wcześniej karany (k.573). Jednak warunkowe zawieszenie wykonania kary nie spełniłoby swych celów zapobiegawczych, gdyż oskarżony nie może uniknąć konkretnej kary. Przemawia to za nieskorzystaniem z możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Oskarżony ma stałą pracę, a wywołał konieczność poniesienia kosztów sądowych. Wobec czego Sąd zasądził od niego na rzecz oskarżyciela posiłkowego oraz Skarbu Państwa zwrot poniesionych kosztów.